

Littafin Yowel da Ikilisiyar Adventist ta Kwana ta Bakwai ta Laodikiya - Lamba Talatin da Uku

Jeff Pippenger

2026-01-21

Lamba Talatin da Uku

A lokacin dokar Lahadi, dubu dāri da arba'in da huɗu suna haɗuwa da ma'aikatan sa'a ta goma sha ɗaya a ma'anar annabci. Dubu dāri da arba'in da huɗu an riga an hatimce su, sa'an nan kuma suna kira ga babban taro su fito daga Babila kuma su tsaya tare da su domin Asabar ta rana ta bakwai. Shari'a ga gidan Allah tana karewa a lokacin dokar Lahadi, sa'an nan kuma shari'a tana komawa ga Al'ummai, wato babban taron—wani garken Allah dabam. Ru'ya ta Yohanna bakwai tana fayyace kungiyoyin nan biyu, kuma a hatimi na biyar shahidan daga Tsakiyar Zamani mai Duhu suna tambaya, “har yausha,” sai Allah ya hukunta ikon papanci saboda kisan shahadarsu? Ana gaya musu su huta a kaburburansu har sai an cika rukuni na biyu na shahidai na tsanantawar papanci, kuma ana ba su fararen riguna. Babban taron da ke cikin Ru'ya ta Yohanna sura ta bakwai suna sanye da fararen riguna, domin suna wakiltar rukuni na biyu na shahidan papanci a cikin rikicin dokar Lahadi da ke gab da zuwa. Ru'ya ta Yohanna bakwai da hatimi na biyar suna magana game da waɗannan kungiyoyi biyu, kamar yadda cocin Simirna da Filadelfiya ma suke yi. Simirna tana wakiltar shahidan zubar da jinin papanci na karshe, Filadelfiya kuma dubu dāri da arba'in da huɗu.

Bitrus yana a sa'a ta uku a Kaisariya Filibi, kuma bayan “kwana shida,” ba sa'o'i shida ba, zai kasance a bakin dokar Lahadi, wadda ita ce sa'a ta tara.

Bayan kwana shida kuwa, Yesu ya dauki Bitrus, da Yakubu, da Yahaya ɗan'uwansa, ya kai su kan wani babban dutse su kaɗai. Sai aka sāke kamanninsa a gabansu; fuskarsa kuwa ta haskaka kamar rana, tufafinsa kuma suka yi fari kamar haske. Sai ga shi, Musa da Iliya suka bayyana gare su suna magana da shi. Matiyu 17:1–3.

A dokar Lahadi, dubu dāri da arba'in da huɗu suna haɗuwa da babban taron jama'a a ma'anar annabci. Iliya yana wakiltar dubu dāri da arba'in da huɗu waɗanda ba su ɗanɗani mutuwa ba, Musa kuma yana wakiltar waɗanda suke mutuwa cikin Ubangiji. Suna tsaye tare da Almasihu a dokar Lahadi, wadda ita ce inda Almasihu yake shafewa mulkin ɗaukakarsa kamar yadda Ya kafa mulkin alherinsa a kan giciye. Idan har yanzu kuna bi cikin tsarin tunanin da muke gabatarwa dangane da tsawon sa'o'i shida daga awa ta uku zuwa awa ta tara, to wajibi ne a ga wani abu da yake kwatanci ne na musamman kwarai.

Sa'a ta uku na Kaisariya Filibbi ita ce alfa na omega na sa'a ta tara ta Kaisariya Maritima. Ina nuna cewa ba sa'o'i shida ba ne, amma bayan kwanaki shida, Bitrus yana kan Dutsen Sāke Kāmanni, wanda shi ma yana misalta tarihin da yake karewa a dokar Lahadi, wadda ita ce sa'a ta tara. Lokacin kwanaki shida ya yi daidai da lokacin sa'o'i shida, amma a matsayin fractal ne kawai daga Kaisariya zuwa Kaisariya. Abin da yake da ban musamman shi ne cewa wannan al'amari na fractal

na tarihin da yake cikin tarihin lokacin sa'o'i shida shi ne ainihin abin da yake faruwa sa'ad da aka yi la'akari da lokacin Fentikos. Sa'o'i shida daga mutuwar Kristi har zuwa Fentikos fractal ne na lokacin daga gicciye har zuwa shekara ta 34 A.D., lokacin da mako mai tsarki ya kare kuma bishara ta tafi ga Al'ummai.

“Yanzu kuwa girman kai da hassada suka rufe kofa ga haske. Da a ce an gaskata rahotannin da makiyayan da masu hikima suka kawo, da sun sa firistoci da rabbiyai cikin wani matsayi mafi rashin burgewa, suna karyata ikirarinsu na cewa su ne masu bayyana gaskiyar Allah. Wadannan malamai masu ilimi ba za su kasantar da kansu su karfi koyarwa daga wadanda suke kira arna ba. Ba zai yiwu ba, in ji su, cewa Allah ya wuce su ya yi magana da makiyaya marasa ilimi ko Al'ummai marasa kaciya. Suka kudura su nuna raininsu ga rahotannin da suke tayar wa Sarki Hirudus da dukan Urushalima hankali. Ba su ma je Baitalami ba domin su ga ko wadannan abubuwa haka suke. Kuma suka sa mutane su dauki sha'awar da ake nunawa ga Yesu a matsayin wata murna ta tsattsauran ra'ayi. A nan ne kin Kristi da firistoci da rabbiyai suka fara. Daga wannan lokaci girman kansu da taurin zuciyyarsu suka karu har suka zama tabbatacciyar Kiyayya ga Mai Ceto. Yayin da Allah yake buɗe kofa ga Al'ummai, shugabannin Yahudawa suna rufe kofar ga kansu.” The Desire of Ages, 62.

A tsakiyar mako mai tsarki aka gicciye Almasihu. Bayan shekara uku da rabi aka jejjefe Istifanas da duwatsu, kuma Karniliyus ya aika a kira Bitrus. Bayan shekara uku da rabi bayan gicciye, lokacin jarrabawar alheri ya kare gaba daya ga Isra'ila ta dā. Sa'an nan Istifanas ya duba cikin sama, ya ga Almasihu a tsaye, abin da yake alamar rufe lokacin jarrabawar alheri a Daniyel sura ta goma sha biyu aya ta daya. Kofa ta rufe ga Isra'ila ta dā, kuma ta buɗe ga Al'ummai.

A cikin lokacin daga mutuwar Almasihu a sa'a ta tara zuwa mutuwar Istifanus da kuma kiran Bitrus a sa'a ta tara, Karniliyas da Istifanus shaida biyu ne cewa kwanaki dubu daya da dari biyu da sittin na annabci sun cika. Daga sa'a ta tara ta mutuwa zuwa sa'a ta tara ta mutuwa, akwai kwanaki 1,260 na annabci. Daga sa'a ta tara ta mutuwa zuwa sa'a ta tara ta Fentikos yana nuna wani fractal na kwanaki 1,260, a cikin tazarar kwanaki hamsin da biyu.

Kananan sifar maimaituwa da kakar Fentikos ta kasance tana a farkon wadannan kwanaki 1,260 ne, kuma a karshen wadannan kwanakin an sanya Bitrus a wurare biyu na annabci, a sa'a ta uku da kuma ta tara a Kaisariya. Kaisariya biyu din suna wakiltar alfa da omega na wani zamani na annabci mai tsawon sa'o'i shida. A cikin wannan zamani na annabci mai tsawon sa'o'i shida na Kaisariya biyu din, Bitrus ya yi tafiya na kwanaki shida, ya kuma isa Dutsen Sāke Kamanni. Dutsen yana wakiltar hatimcewar da take kai wa ga cikar ta a dokar Lahadi, wanda a can ne aka daga ikkilisiya mai nasara sama da dukan duwatsu. Wadannan kwanaki shida suna wakiltar zamani na sa'o'i shida daga Kaisariya zuwa Kaisariya, kuma su ne karamar sifa mai maimaituwa a cikin wannan zamani, kamar yadda kakar Fentikos ta kasance karamar sifa mai maimaituwa a farkon wannan lokaci mai tsarki daya tak.

Farakon farko ya kasance cikar bukukuwan bazara da suke da alaƙa da lokacin Fentakos. Hakanan farakon karshe daga Kaisariya Filibbi zuwa Dutsen Sāke-Kamanni an kuma dāure shi tare ta annabci da mako mai tsarki. A kan Dutsen Uban ya yi magana, kamar yadda Ya yi a baftismar Almasihu, kuma kamar yadda Zai yi nan da kaɗan kafin gicciye. Uban ya yi magana da murya mai

ji sau uku tun daga farkon mako mai tsarki har zuwa gicciye. Sau ɗaya a baftismar, sa'an nan a Dutsen Sāke-Kamanni, sannan kuma Ya yi magana a inuwar gicciyen da yake gabatowa.

Gicciye shi ne omega na kwanaki 1,260 da suka fara a baftismarsa. Baftismar da gicciyen takamaiman alamomin hanya ne na mako mai tsarki na Daniyel tara, ta haka suna nuna cewa Dutsen Sāke Kamanni wani ɓangare ne na mako mai tsarki. Idan alamomin hanya na farkon da na ƙarshe sun cika annabcin mako mai tsarki, to lalle ne alamar hanya ta tsakiya ita ma, bisa ga larurar annabci, ta yi haka.

Baftisma shi ne mala'ika na fari; Dutsen Sāke-Kama shi ne na biyu, gicciye kuma shi ne na uku. A kan Dutsen, Allah ya bayyana Musa da Iliya a matsayin alamomin hanya na cocin saura. Aikace-aikacen yana daure ne tare da alama mai sassa uku ta Bitrus, Yaƙub, da Yohanna. Akwai sau uku da Yesu ya ɗauki Bitrus, Yaƙub, da Yohanna tare da Shi. A karo na fari, tashin 'yar Yayirus ne daga matattu; na biyu kuwa shi ne Sāke-Kaman, na uku kuma Getsemani. A karo na fari, Bitrus, Yaƙub, da Yohanna sun shaida wata budurwa 'yar shekara goma sha biyu da aka tashe ta daga matattu.

Sai ya faru, da Yesu ya komo, mutane suka karɓe shi da murna; gama dukansu suna jiransa. Sai ga shi, wani mutum mai suna Yayirus ya zo, shi kuwa shugaban majami'a ne; ya fāɗi a gaban kafafun Yesu, yana roƙonsa ya zo gidansa: gama yana da diya mace guda ɗaya tilo, wadda take wajen shekara goma sha biyu da haihuwa, kuma tana gab da mutuwa. Amma yayin da yake tafiya, taron mutane suka yi ta cakusa da shi. Luka 8:40–42.

Sunan Yayiru yana nufin “mai haskakawa” da kuma “zama mai haske da ɗaukaka.” A cikin lokuta uku da Bitrus, Yaƙub, da Yohanna suka kasance ba tare da kowa baƙi na musamman na Kristi, wannan ne karo na farko, kuma Yayiru yana wakiltar mala'ika na fari wanda yake haskaka duniya da ɗaukakarta. Budurwar mai shekara goma sha biyu tana wakiltar budurwai waɗanda za a ta da su a matsayin dubu ɗari da arba'in da huɗu. Kristi ya isa gidan 'yar budurwar, bayan mu'amalarsa da wata mace wadda ta yi fama da zubar jini na shekara goma sha biyu.

Kuma wata mace da take da zubar jini shekara goma sha biyu, wadda ta kashe dukan abin da take da shi ga likitoci, amma ba wanda ya iya warkar da ita, ta zo daga bayansa, ta taɓa gefen rigarsa; nan take kuwa zubar jininta ya tsaya. Luka 8:43, 44.

An gano wata budurwa mai shekara goma sha biyu, sa'an nan kuma a aya ta gaba aka gano wata mace mai zubar jini na tsawon shekara goma sha biyu. Matar ta yi fama da zubar jinin a duk tsawon rayuwar budurwar. Yesu yana gab da wucewa ta wurin matar mai zubar jinin, domin ya isa ga 'yar budurwar. Matar tana wakiltar sakon mala'ika na fari kamar yadda aka wakilta a cikin sakon zuwa ga Laodicea. Kristi yana gab da ta da budurwar, ya mai da ita zuwa rai, kuma matar marar lafiya, matar Laodicea, har yanzu tana da ɗan gajeren zarafin ta taɓa Allahntaka. Yaro yana wakiltar ƙarni na ƙarshe, kuma Yesu yana wucewa ta wurin wata mace marar ƙarfi, wato Laodicea, domin ya tashe budurwar kwanaki na ƙarshe. Sa'ad da aka ta da budurwar, matar ta riga ta warke ko kuwa an riga an wuce ta.

Siffa ɗaya ta mala'ika na fari ita ce tsoro, kuma akwai nau'i biyu na tsoro.

Yayinda yake magana tukuna, sai wani ya zo daga gidan shugaban majami'ar, yana ce masa, 'Yarka ta mutu; kada ka fara damun Maigidan.' Amma da Yesu ya ji haka, sai ya amsa masa, yana cewa, 'Kada ka ji tsoro: ka gaskata kawai, kuma za a warkar da ita.' Luka 8:49, 50.

Sa'an nan Bitrus, Yakub da Yohanna suka shiga dakin inda tashin matattu, wanda baftismar Almasihu ta wakilta a matsayin alama, ya nuna ba da iko ga mala'ika na fari da na uku. Dutsen Sauyawar Siffa shi ne karo na biyu da Bitrus, Yakub da Yohanna suka zama shaidu. Dutsen Sauyawar Siffa shi ne mala'ika na biyu, kuma sa'ad da Almasihu ya dauki waɗannan almajiran zuwa Getsamani, ya wakilci mala'ika na uku. A mataki na biyu, Dutsen Sauyawar Siffa akwai "ninkawa biyu," domin alamar hanya ta Dutsen ita ce tsakiya cikin sau uku da Uba ya yi magana. Na fari shi ne a baftismarsa, wanda ya yi daidai da tashin yarinya budurwa mai shekaru goma sha biyu, na biyu kuwa shi ne Dutsen, na uku kuma shi ne daf da gicciye. Sau uku da Uba ya yi magana da kuma sau uku da almajiran nan uku suka tafi su kadai tare da Yesu suna da alaƙa da juna ta wurin gaskiyar cewa alamar hanya ta biyu a kowane layi ita ce Dutsen Sauyawar Siffa.

Da ya shiga cikin gidan kuwa, bai bar kowa ya shiga tare da shi ba, sai Bitrus, da Yakubu, da Yohanna, da mahaifin yarinyar, da mahaifiyarta. Duka kuwa suna kuka, suna makokinta; amma ya ce, "Kada ku yi kuka; ba ta mutu ba, amma tana barci." Sai suka yi masa dariya ta reni, domin sun san cewa ta mutu. Amma ya fitar da su duka waje, ya kama hannunta, ya kira, yana cewa, "Yarinya, tashi." Sai ruhunta ya komo, ta kuwa tashi nan da nan; sai ya ba da umarni a ba ta abinci. Iyayenta kuwa suka yi mamaki kwarai; amma ya umarce su kada su gaya wa kowa abin da ya faru. Luka 8:51–56.

Bitrus, Yakubu da Yohanna sun shaida mala'ika na fari a tashin budurwar daga matattu, wadda ta kasance cikin barci, kamar yadda Li'azaru ya kasance. Sa'ad da ta farka, nan da nan ta tashi, aka kuma ba ta abinci. Sa'ad da Iliya da Musa suka tashi daga matattu a Ru'ya ta Yohanna sura ta goma sha ɗaya, nan da nan suka mife, sa'an nan kuma aka zuba Ruhu Mai Tsarki ba tare da awo ba, yana wakiltar abincin budurwar. Dutsen Saƙe Kamanni ya kasance bayan kwana shida daga Kaisariya Filibbi, sai dai lokacin da Luka ya rubuta abubuwan da suka faru.

Kuma bayan wajen kwana takwas da waɗannan maganganu, ya dauki Bitrus da Yohanna da Yakubu, ya hau wani dutse domin yin addu'a. Kuma yana addu'a, siffar fuskarsa ta saƙe, tufafinsa kuma suka zama farare suna walkiya. Kuma ga shi, waɗansu maza biyu suna magana da shi, su ne Musa da Iliya. Luka 9:28–30.

Matiyu da Markus dukansu sun fada a sarari cewa "bayan kwana shida," Luka kuwa ya ce "kimanin" kwanaki takwas. Marubutan Littafi Mai Tsarki sun yi amfani da hanyoyi biyu na kirga lokaci; ɗaya ana kiranta ta haɗawa, ɗaya kuma ta keɓewa. Da farko kallo yana iya bayyana kamar sabani ne, amma gaskiyar cewa Luka ya ce "kimanin" tana nuna cewa yana magana ne ta hanyar haɗawa, kuma sa'ad da Matiyu da Markus suka ce, "bayan kwana shida," suna nuna cewa suna kirga cikakkun kwanaki ne, ba kuma ranar da ta fara lokacin kwanaki takwas ɗin ba, ko ranar da ta ƙare lokacin kwanaki takwas ɗin ba. Wannan bambancin yana haifar da alamomin lamba biyu na lokaci guda ɗaya; ɗaya shi ne lamba takwas, ɗaya kuma kwanaki shida.

Abin da aka tabbatar ta wurin shaidun nan biyu na kwanaki shida ko takwas daga Kaisariya Filibbi da Dutsen Sāke Siffa shi ne cewa, a lokacin da Kristi yake hatimce mutum dubu dāri da arba'in da huɗu, lamba takwas tana wakiltar rayuka takwas da suka kasance a cikin jirgin Nuhu, lamba shida kuma tana wakiltar ikkilisiya ta shida ta Filadelfiya, wadda aka kaddara za ta zama ikkilisiyar da ita ce ta takwas, wadda take daga cikin bakwai. Ana sāke su su zama ta takwas a lokacin daukakar Musa, Iliya da Kristi. Daukakar da ta faru a kan dutsen kuma an yi mata kwatanci da daukakar da ta faru a kan dutsen a tarihin Musa.

Sa'ad da Musa ya hau dutsen, ya dauki dattawa saba'in da kuma Joshua tare da shi.

Sa'an nan Musa ya hau, tare da Haruna, da Nadab, da Abihu, da kuma mutum saba'in daga cikin dattawan Isra'ila. Kuma suka ga Allah na Isra'ila; a farkashin kafafunsa kuwa akwai kamar aikin shimfiɗa na dutsen saffir, mai kama da sararin sama a cikin tsarkinsa. Kuma bai dōra hannunsa a kan manyan mutanen 'ya'yan Isra'ila ba; su ma suka ga Allah, suka ci suka kuma sha. Ubangiji kuwa ya ce wa Musa, Ka hau zuwa gare ni a kan dutsen, ka kasance a can; ni kuwa zan ba ka allunan dutse, da shari'a, da umarnai waɗanda na rubuta, domin ka koyar da su.

Sai Musa ya tashi, tare da Joshua mai yi masa hidima; Musa kuwa ya hau dutsen Allah. Sai ya ce wa dattawan, “Ku dakata a nan dominmu, har sai mun komo wurinku kuma; ga shi, Haruna da Hur suna tare da ku: in wani mutum yana da wata magana, sai ya zo wurinsu.”

Sai Musa ya hau kan dutsen, sai wani gajimare ya rufe dutsen. Daukakar Ubangiji kuwa ta zauna a kan Dutsen Sinai, gajimaren kuwa ya rufe shi har kwana shida; a rana ta bakwai kuma ya kira Musa daga tsakiyar gajimaren. Ganin daukakar Ubangiji kuwa ya zama kamar wuta mai cinyewa a kan kolin dutsen a idanun 'ya'yan Isra'ila. Sai Musa ya shiga tsakiyar gajimaren, ya hau kan dutsen; Musa kuwa ya kasance a kan dutsen kwana arba'in da dare arba'in. Fitowa 24:9–18.

Sakon mala'ika na farko shi ne tashin diyar Yayirus, yana daidaita da baftismar Almasihu. Sa'an nan bayan kwana shida, sai Dutsen Sāke-Kamanni ya zo, wanda shi ne mala'ika na biyu, wanda ya kai ga gicciye, wanda shi ne mala'ika na uku. Kamar yadda mala'ika na biyu yake, Dutsen yana da shaidu biyu, a cikin haka maganar da Uba ya yi a kan Dutsen tana haɗuwa da layi na biyu daga cikin ukun. Sau uku Bitrus, Yakubu da Yohanna suka kasance baki na musamman na Almasihu, kuma sau uku Uba ya yi magana; dukansu biyun suna nuna bayyanuwa ta biyu ta muryar Uba, kuma lokaci na biyu da Yesu ya dauki Bitrus, Yakubu da Yohanna shi ne Dutsen Sāke-Kamanni. Alamar hanya ta biyu ta Dutsen tana da shaidu biyu na muryar Uba da almajirai uku, domin saƙo na biyu koyaushe yana nuna “ninkawa.”

Lokacin sa'o'i shida da yake tsakanin hadayar yamma da ta safiya, wanda yake wakiltuwa ta wurin kwanaki shida na Matiyu da Markus daga Kaisariya Filibi zuwa Dutsen, shi ma yana wakiltuwa da kwanaki shida na Musa, har sai da aka kira shi cikin gajimare a rana ta bakwai.

Layin ya fara da lokacin jinkirin mala'ika na biyu, kamar yadda Musa ya umarci dattawa saba'in su “jira” har sai ya komo. Kwanaki shida na farko a cikin layin an keɓe su, amma duk da haka suna cikin cikakkun kwanaki arba'in da shida. Kwanaki shidan wani zamani ne da ke kaiwa ga gwaji na

uku, wanda kwanaki arba'in suke wakilta. Kwanaki 46 suna alamar haikalin, kwanaki shida na shida su ne awoyi shida daga mutuwar Almasihu zuwa Fentikos, awoyi shida daga gicciye shi zuwa mutuwar, awoyi shida na Kaisariya zuwa Kaisariya da kuma awoyi shida na Bitrus daga dakin bisa zuwa haikalin. Musa yana karɓar Dokar alkawari, yana kuma samun umarni game da yadda za a gina haikalin. Ko da yake Littafi Mai Tsarki ya ce babu mutumin da ya taɓa ganin Allah, dattawan “sun ga Allah na Isra'ila.” Daukakar Allah a kan dutsen tare da Musa da dattawan ta misalta daukakawar da aka bayyana a kan Dutsen Sāke Siffa. Dukansu suna dāuke da zamanin kwanaki shida. Layin Musa ya kunshi lokacin jinkirin mala'ika na biyu da cikakkun kwanaki arba'in da shida masu wakiltar haikalin. Kwanaki arba'in dɪn da ya karɓi dokar suna wakiltar hatimtarwa.

Bitrus yana Kaisariya Filibbi a sa'a ta uku, a kan hanyarsa zuwa Kaisariya Maritima a sa'a ta tara, kuma cikin kwanaki shida zuwa takwas yana a kan Dutsen, yana jinkiri tare da dattawan Musa saba'in sa'ad da ya ga wahayi na Ubangiji cikin dāukaka, kamar yadda Daniyel ya yi a sura ta goma. Daniyel ya ga Ubangiji fuska da fuska, kamar yadda Gidiyon da dattawa saba'in suka yi. Dutsen Sāke Kāmanni shi ne inda motsin Laodikiya na dubu dāri da arba'in da huɗu yake sāke kama zuwa motsin Filadelfiya na dubu dāri da arba'in da huɗu. Suna zama ikilisiya ta takwas wadda ita ce ikilisiya ta shida, saboda haka muke ganin kwanaki shida da kwanaki takwas.

Awanni shida daga gicciye shi zuwa mutuwar, awanni shida na Fentikos, awanni shida na Kaisariya zuwa Kaisariya, kwanaki shida zuwa Dutsen Sāke-Kamanni, da kwanaki shida na Musa da suka kai ga kwanaki arba'in, duka layi guda ne. A tsakanin Kaisariya Filibbi, wato Panium, da dokar Lahadi, ana hatimce dubu dāri da arba'in da huɗu. Wannan hatimcewa tana jawo rarrabuwa.

Ni kuwa Daniyel kaɗai na ga wahayin: gama mutanen da suke tare da ni ba su ga wahayin ba; amma wata babbar rawar jiki ta kama su, har suka gudu suka boye kansu. Daniel 10:7.

Musa ya rabu da dattawan sa'ad da ya ce, “Ku dakata a nan dominmu, har mu komo gare ku.” Musa ya rabu da saba'in a lokacin jira, kuma makonni saba'in suna wakiltar lokacin gwaji ga mutanen alkawari na farko. Sa'ad da mako na saba'in ya fare, kuma wannan mako na saba'in shi ne mako mai tsarki da Almasihu ya tabbatar da alkawari da mutane da yawa, sai Almasihu ya rabu gaba dāya da mutanen alkawari na farko. Lokacin da mutanen alkawari na farko za su iya warware matsalarsu ta zubar jini, wadda a gare su ita ce gaskatawa cewa an cece su ta wurin jinin Ibrahim, ya fare, kuma an ta da budurwar mai shekara goma sha biyu domin ta yi hidima. Da zarar lokacin jira ya fara, Musa ya karɓi shari'ar alkawari, da kuma umarnin gina haikali.

Lokacin da Bitrus, Yakubu da Yohanna suke a kan Dutsen, hatimce mutanen Allah, da kuma daga baya dāukakarsu a matsayin tuta, yana wakiltar waɗannan mutanen alkawari a matsayin haikalin dubu dāri da arba'in da huɗu. Sa'an nan ma'aikatan sa'a ta goma sha dāya suna haɗuwa da wannan haikali.

Ga abin da Ubangiji yana cewa, Ku kiyaye shari'a, ku aikata adalci; gama cetona yana kusa da zuwa, adalcina kuma yana kusa da bayyanawa. Mai albarka ne mutumin da yake yin wannan, da dān mutum wanda yake riƙe da shi fām; wanda yake kiyaye Asabar kada ya kazarantar da ita, yana kuma tsare hannunsa daga aikata kowane irin mugunta. Kada kuma baƙon da ya haɗa

kansa ga Ubangiji ya yi magana yana cewa, Lalle Ubangiji ya raba ni sarai daga mutanensa; kada kuma bawan da aka yi wa kaciya ya ce, Ga shi, ni itace ce busasshiya. Gama ga abin da Ubangiji yana cewa ga bayin da aka yi wa kaciya wadanda suke kiyaye Asabarina, suna zaɓen abubuwan da suke faranta mini rai, suna kuma riƙe da alkawarina; a gare su ma zan ba su, a cikin gidana da cikin katanguna na, wuri da suna mafi kyau fiye da na 'ya'ya maza da na 'ya'ya mata: zan ba su suna madawwami, wanda ba za a datse shi ba. Haka kuma 'ya'yan baƙon da suke haɗa kansu ga Ubangiji, domin su bauta masa, su kaunaci sunan Ubangiji, su zama bayinsa, kowane mutum da yake kiyaye Asabar kada ya kaɓantar da ita, yana kuma riƙe da alkawarina; su ma zan kawo su zuwa tsattsarkan dutsena, in sa su yi farin ciki a cikin gidana na addu'a: hadayunsu na ƙonawa da hadayunsu za su zama abin karɓa a bisa bagadena; gama za a kira gidana gidan addu'a domin dukan al'ummai.

Ubangiji Allah, wanda yake tattara waɗanda aka kora daga cikin Isra'ila, ya ce, Har yanzu zan tattara waɗansu zuwa gare shi, banda waɗanda aka riga aka tattara zuwa gare shi. Ishaya 56:1–8.

Bitrus, Yakub da Yohanna, haka kuma Musa, suna wakiltar “korarrun Isra'ila,” waɗanda 'yan'uwansu da suka ƙi su suka kora.

Ga abin da Ubangiji ya ce, Sama kursiyina ne, ƙasa kuma matattakalar ƙafafuna ce: ina gidan da kuke gina mini? kuma ina wurin hutawata?

Gama dukan waɗannan abubuwa hannuna ne ya yi su, kuma dukan waɗannan abubuwa sun kasance, in ji Ubangiji; amma ga wannan mutum ne zan duba, wato ga wanda yake matalauci, mai ruhi mai karyewa, kuma mai rawar jiki ga maganata. Wanda yake yanka sa, kamar ya kashe mutum ne; wanda yake miƙa rago hadaya, kamar ya yanke wuyan kare ne; wanda yake miƙa baiko, kamar ya miƙa jinin alade ne; wanda yake ƙona turare, kamar ya albarkaci gunkin ne. I, sun zaɓi hanyoyinsu na kansu, kuma ransu yana jin daɗin abubuwan ƙyama nasu. Ni ma zan zaɓi ruɗunansu, kuma zan kawo abubuwan da suke tsoro a kansu; domin sa'ad da na kira, ba wanda ya amsa; sa'ad da na yi magana, ba su ji ba: amma suka aikata mugunta a gabana, kuma suka zaɓi abin da ban ji daɗinsa ba.

Ku ji maganar Ubangiji, ku da kuke rawar jiki ga maganarsa; 'yan'uwanku da suka ƙi ku, waɗanda suka kore ku saboda sunana, suka ce, Bari a daukaka Ubangiji: amma zai bayyana domin farin cikinku, su kuwa za su sha kunya. Ishaya 66:1–5.

Kalmar “murna” tana bayyana sau da yawa kuma ta hanyoyi dabam-dabam a cikin Nassosi, kamar yadda kalmar “kunya” ma take bayyana. A cikin mahallin saƙon Bitrus daga littafin Joel, kunya da murna suna tafiya ne a layi ɗaya, kamar masu hikima da wawaye ko kuma alkama da ciyawar banza. Kunya da murna suna wakiltar, a cikin mahallin Joel, waɗanda suke da mai, wato saƙon ruwan sama na ƙarshe, da kuma waɗanda ba su da shi. Sai dai idan ka ga wannan dalla-dalla ne kawai za ka iya kaiwa ga zurfaffen ma'anar wannan magana: “'Yan'uwanku waɗanda suka ƙi ku, waɗanda suka kore ku saboda sunana.” Waɗannan 'yan'uwa su ne waɗanda a cikin Spalding and Magan, shafi na ɗaya da na biyu, aka kira “Adventists na suna kawai, kamar Yahuda,” waɗanda za su “miƙa mu ga Katolika,” “gama sun ƙi mu saboda Asabar, domin ba su iya karyata ta ba.” 'Yan'uwanku waɗanda suke ƙin ku suna kore ku ne saboda saƙon Asabar na ƙasa, Musa sau

bakwai, wanda ba za a iya karyatawa ba. Ma'anar a nan ita ce, ana kore ku ne saboda gardamar koyarwa, muhawara, kamar yadda Ishaya ya kira ta, kuma muhawarar koyarwar ita ce saƙon ruwan sama na ƙarshe.

Yoel ya kira wannan saƙo "sabon ruwan inabi," kuma idan kana da wannan saƙon, kana da farin ciki. Idan ba ka da shi, za ka farka kamar yadda mashayan giya na Yoel suke yi, ka tarar an yanke sabon ruwan inabin daga bakinka. A wannan lokacin, a annabce kana "kunya." Ajin da yake da mai, yana da farin ciki, kuma ajin da ba shi da mai yana cikin kunya. Mai ɗin ma sabon ruwan inabi ne, kuma yana da alaƙa da farin ciki. Shi ya sa Ishaya ya ce, "Ku ji maganar Ubangiji." Wani aji ya zaɓi ya ji, ɗayan kuma bai kasa kunne ga sautin ƙaho ba. Ishaya ya fayyace ajin da suke ji, sa'ad da ya ce, "ku da kuke rawar jiki saboda maganarsa." Ubangiji yana tattara waɗanda aka kore saboda saƙon da ya iso a 9/11, kuma a lokacin dokar Lahadi, yana tattara bābān Ishaya, waɗanda aka wakilta a matsayin busassun itatuwa. Idan za su riƙe alkawarin da ƙarfi, ba za a ƙara raba su da dutsen tsarkinsa ba.

Bahago ko itace busasshe suna wakiltar mutuwa. Bahago ba zai iya haifuwa ba, kuma itace busasshe ba ta da rai. Alkawarin shi ne cewa idan waɗannan Al'ummai, ko ma'aikatan awa ta goma sha ɗaya, suka karɓi alkawarin da Asabaci yake wakilta, za su sami 'ya'ya maza da 'ya'ya mata. Da fari Yana tattara waɗanda aka kore daga Isra'ila, sa'an nan Ya ɗaga waɗannan korarru a matsayin tuta, sa'an nan kuma Ya tattara sauran garkensa. Taruwar farko da ta biyu suna wakiltar lokacin daga 9/11 har zuwa dokar Lahadi lokacin da Ruhuhu Mai Tsarki yake yayyafawa, da kuma lokacin daga dokar Lahadi har zuwa lokacin da Mika'ilu ya tashi tsaye kuma aka zuba ruwan sama na ƙarshe ba tare da gwargwado ba. A cikin lokutan biyu, ruwan sama na ƙarshe saƙo ne, wanda idan kana da shi, yana kawo farin ciki, kuma idan ba ka da shi, yana kawo kunya.

An raba littafin Matta gida uku, waɗanda suke wakiltar mala'iku uku na Ru'ya ta Yohanna goma sha huɗu. Kowace daga cikin waɗannan layuka uku kuma tana ɗauke da ƙananan siffofi na mala'iku ukun. Layi na biyu daga sura ta goma sha ɗaya har zuwa sura ta ashirin da biyu shi ne tsakiya, domin shi ne mala'ika na biyu, wanda aka kafa tsakanin mala'ika na farko da na uku. Littafin Matta kansa layin tsakiya ne, sa'ad da muka yi la'akari da surori goma sha ɗaya zuwa ashirin da biyu a cikin mahallin surorin alƙawari na Farawa da Ru'ya ta Yohanna.

Tsakiyar surori goma sha biyu na alƙawari na Matiyu ce, kuma ana samun layin tsakiyar layuka uku na Matiyu a cikin waɗannan surori goma sha biyu ɗin nan. Tsakiyar waɗannan surori goma sha biyu ita ce hatimcewar dubu ɗari da arba'in da huɗu. Wannan maɓuɓɓugar tsakiyar ana wakilta ta wurin ayoyi uku, waɗanda suka yi daidai da ayoyin tsakiyar uku na surori goma sha biyu na alƙawari na Farawa da Ru'ya ta Yohanna.

Bitrus shi ne tsakiyar maƙasudi na tsakiyar maƙasudi na tsakiyar maƙasudi, kuma yana wakiltar amaryar Kirista ta fari da ta ƙarshe. Wannan shi ne sa hannun Alfa da Omega. Palmoni kuma ya sanya sa hannunsa a kan canjin sunan Bitrus, sa'ad da Ya tsara asirin sunan Bitrus a cikin Turanci. Yesu ya yi magana da Bitrus da Ibrananci, aka kuma rubuta tattaunawar da Hellenanci, daga baya kuma aka mayar da ita zuwa Turanci. A cikin Turanci, Palmoni ya ba Bitrus suna ta wurin amfani da harafi na 16 na baƙaƙen Turanci, sai kuma na 5, wanda na 20 ya biyo baya, wanda kuma na 5 ya

biyo baya, wanda kuma na 18 ya biyo baya, yana sane kwarai cewa lokacin da Shi, a matsayin Palmoni, Ya halicci sunan da zai wuce daga Ibrananci, zuwa Hellenanci zuwa Turanci. Ya kuma tsara cewa sunan Turancin zai ba da damar wani asiri na ninka waɗannan haruffa biyar domin a kai ga adadin dubu ɗari da arba'in da huɗu. Palmoni, wanda kuma shi ne na fari da na ƙarshe, ya tsara cewa na farkon waɗannan biyar da na ƙarshe daga cikin haruffan Turanci biyar da suka ƙunshi sunan Peter su ne haruffa na 16 da na 18, gama sunan Peter zai bayyana a Matiyu 16:18.

Duk da dukan wannan game da Bitrus, har yanzu muna bukatar mu yi magana a kan “rabo na zinariya.” Ana wakiltar rabo na zinariya da Matiyu 16:18, domin rabon shi ne 1.618. Ana danganta rabo na zinariya da fractals na halitta, kuma sa’ad da Palmoni ya sanya Bitrus a cikin Matiyu 16:18, Palmoni yana bayyana cewa mabudin annabci da aka ɗora a kan kafadar Eliyakim a cikin Ishaya 22:22, da kuma mabudan annabci da aka ba Bitrus da ikilisiya a cikin wannan nassi, sun haɗa da fractals na annabci.

Daga Kaisariya Filibbi a sa’a ta uku zuwa Kaisariya Maritima a sa’a ta tara yana wakiltar wani bangaren tsari mai maimaituwa na sa’a ta uku lokacin da aka gicciye Kristi har zuwa sa’a ta tara lokacin da Korneliyus ya aika a kira Bitrus. Lokacin Fentikos daga sa’a ta uku na gicciyen har zuwa lokacin da Bitrus yake cikin haikali a Fentikos a sa’a ta tara, wani bangaren tsari mai maimaituwa ne na kwanaki 1,260 daga gicciye zuwa ga Korneliyus. Sau uku da Uba ya yi magana wani bangaren tsari mai maimaituwa ne na mala’iku uku, haka kuma sau uku da Yesu ya ɗauki Bitrus, Yakubu da Yohanna kaɗai. Bayanin annabci da aka ɓoye cikin ayoyin da Bitrus yake misalta dubu ɗari da arba'in da huɗu yana da zurfi kamar kowace gaskiya da ta taɓa kasancewa, amma duk da haka har yanzu ba mu sanya Bitrus a Panium cikin Daniyel goma sha ɗaya ba.

Za mu ci gaba da wannan nazari a makala ta gaba.

Bitrus, manzon Yesu Almasihu, zuwa ga bakin da suke warwatse a ko’ina cikin Pontus, Galatiya, Kafadokiya, Asiya, da Bithiniya, zaɓaɓɓu bisa ga sanin tun da farko na Allah Uba, ta wurin tsarkakewar Ruhu, domin biyayya da yayyafa jinin Yesu Almasihu: alheri gare ku, da salama, su ƙaru. Yabo ya tabbata ga Allah da Uban Ubangijinmu Yesu Almasihu, wanda bisa ga yawan jinkansa ya sãke haife mu zuwa ga bege mai rai ta wurin tashin Yesu Almasihu daga matattu, zuwa ga gãdo marar rubewa, marar aibu, wanda ba ya shudewa, wanda aka tanada a sama domin ku, ku da ake tsarewa da ikon Allah ta wurin bangaskiya domin ceto a shirye da za a bayyana shi a ƙarshen lokaci.

A cikin wannan kuke matuƙar farin ciki, ko da yake yanzu na ɗan lokaci, in ya zama dole, kuna cikin bakin ciki ta wurin gwaje-gwaje iri-iri; domin a tabbatar da gwajin bangaskiyarku, wadda ta fi zinariya mai lalacewa daraja kwarai, ko da yake ana gwada ta da wuta, ta zama abin yabo da girmamawa da ɗaukaka a bayyanuwar Yesu Almasihu; wanda ko da yake ba ku taɓa ganinsa ba, kuna ƙaunarsa; kuma a cikinsa, ko da yake yanzu ba ku ganinsa, amma da yake kuna ba da gaskiya, kuna farin ciki da farin ciki marar misaltuwa, cike da ɗaukaka; kuna karɓar ƙarshen bangaskiyarku, wato ceton rayukanku.

Game da wannan ceto ne annabawa suka yi bincike suka kuma yi ta zurfafan nema, su waɗanda suka yi annabci game da alherin da zai zo gare ku. Suna bincike ko mene ne, ko kuma

irin wane lokaci ne Ruhun Almasihu wanda yake a cikinsu yake nufi sa'ad da ya riga ya ba da shaida tun da farko game da shan wahalolin Almasihu da kuma daukakar da za ta biyo baya. Gare su aka bayyana cewa, ba domin kansu ba, sai dai dominmu ne suke hidimar wadannan abubuwa, wadanda yanzu aka sanar muku da su ta bakin wadanda suka yi muku wa'azin bishara da Ruhu Mai Tsarki wanda aka aiko daga sama; abubuwan da mala'iku suke marmarin dubawa ciki.

Saboda haka ku daure kugun hankalinku, ku kasance masu nutsuwa, ku sa zuciyarku ga alherin da za a kawo muku har zuwa farshe a bayyanuwar Yesu Almasihu; kamar 'ya'ya masu biyayya, kada ku daidaita kanku bisa ga tsofaffin sha'awoyinku na zamanin jahilcinku: Amma kamar yadda shi wanda ya kira ku mai tsarki ne, haka ku ma ku kasance masu tsarki cikin dukan irin halinku; domin a rubuce yake, Ku kasance masu tsarki; gama ni mai tsarki ne.

Kuma in kuna kiran Uba, wanda yake yin hukunci bisa ga aikin kowane mutum ba tare da nuna bambancin mutane ba, ku yi zaman bakuncinku a nan cikin tsoro: Domin kun sani ba a fanshe ku da abubuwa masu lalacewa ba, kamar azurfa da zinariya, daga halayyarku marar amfani wadda kuka gāda ta al'ada daga kakanninku; Amma da jinin Almasihu mai daraja, kamar na dān rago marar aibi, marar tabo: Shi kuwa an riga an kaddara shi tun kafin aza harsashin duniya, amma aka bayyana shi a wadannan kwanaki na farshe sabili da ku, Ku da ta wurinsa kuka ba da gaskiya ga Allah, wanda ya tashe shi daga matattu, ya kuma ba shi daukaka; domin bangaskiyarku da begenku su kasance ga Allah. Da yake kun tsarkake rayukanku cikin biyayya ga gaskiya ta wurin Ruhu zuwa ga kauna ta gaskiya ga 'yan'uwa, ku kaunaci juna da zuciya mai tsarki da himma sosai: Da yake an sake haifarku, ba daga iri mai lalacewa ba, amma daga marar lalacewa, ta wurin maganar Allah, wadda take da rai, take kuma dawwama har abada. Gama dukan 'yan adam kamar ciyawa ne, dukan daukakar mutum kuwa kamar furen ciyawa take. Ciyawa takan bushe, furenta kuma yakan fadi: Amma maganar Ubangiji tana dawwama har abada. Wannan kuwa ita ce maganar da aka yi muku wa'azi da ita ta wurin bishara. 1 Bitrus 1:1–25.